irannewspaper.ir

شنبه ۷ آذر ۱۴۰۵ • سال سی‌و دوم • شماره ۹۱۸۶
• اذان ظهر ۱۱/۵۲ • اذان مغرب ۱۷/۱۱ • نیمه شب شرعی ۲۳/۰۸ • اذان صبح فردا ۵/۲۵ • طلوع آفتاب فردا ۶/۵۴

«ایران» را در صفحه‌های مجازی دنبال کنید

ایران

• صاحب امتیاز:
خبرگزاری جمهوری اسلامی

• مدیر مسئول:
صادق حسین جابری انصاری

• سردبیر:
هادی خسروشاهین

مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران
• رئیس هیأت مدیره: صادق حسین جابری انصاری
• مدیرعامل: علی متقیان
• تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ • نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ • امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
• نشانی: تهران، خیابان خرمشهر غربی، پلاک ۲۰۸ • کد پستی: ۱۵۳۳۷۴۴۵۱۱
• توزیع: نشر گستر امروز • چاپ: چاپخانه ایران و مؤسسه جام جم
• سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارای گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
• پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ • انتشارات مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۰۴۱۱۳

سخن روز

امام علی(ع):
وقتی سخنی از دهان کسی خارج می‌شود، تا جایی که می‌توان برایش منظور خوبی پیدا کرد، حمل بر معنای بد نکن!
غررالحکم، ح ۶۸۶۷

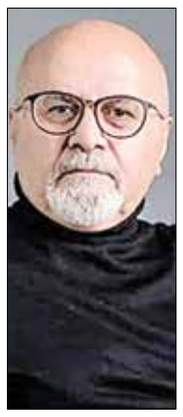
هنر؛ زبان دیپلماسی فرهنگی

نقل قول

برگزاری جشنواره مریوان در سطح منطقه‌ای و در شرایط مختلف سیاسی و اجتماعی اتفاقی ارزشمند است. برنامه‌های جانبی جشنواره، از جمله جشنواره خوشنویسی و برنامه‌های مرتبط با میراث فرهنگی و صنایع دستی و موسیقی می‌تواند به ایجاد نشاط اجتماعی کمک کند. تبادل آثار هنری یکی از ابزارهای دیپلماسی فرهنگی است و در شرایط امروز، تقویت ارتباطات فرهنگی و هنری یک ضرورت است.

از سخنان مهدی شفیعی درباره نوزدهمین جشنواره بین‌المللی تئاتر خیابانی مریوان

طنین دوباره مولوی با «غریب‌پور» و «شجریان»

بهروز غریب‌پور از ۱۰ آذر با اپرای عروسکی «مولوی» به تالار فردوسی بازمی‌گردد. این اثر به آهنگسازی بهزاد عبدی و با صدای همایون شجریان، محمد معتمدی و دیگر خوانندگان، روایتگر زندگی مولانا و دیدار تحول‌آفرین او با شمس است. این اثر روایتگر زندگی مولانا از مهاجرت به قونیه تا آشنایی تحول‌آفرین با شمس و گشایش افق‌های نوین معنوی پس از غیبت اوست/ ایرنا

همکاری دوباره «فینچر» و «پیت» در دنیای انیمیشن

دیوید فینچر و برد پیت پس از همکاری در فیلم‌هایی چون «هفت» و «باشگاه مشت‌زنی»، این بار در تدارک ساخت یک انیمیشن مشترک هستند. پیت در این پروژه علاوه بر صداپیشگی، اجرای فیزیکی اثر را نیز بر عهده دارد. تا این دو هنرمند بار دیگر مرزهای خلاقیت را در سینما جابه‌جا کنند./ مهر

تلاقی تئاتر و محیط زیست با «طهماسب» و «درویش»

ایرج طهماسب و محمد درویش در سی‌ویکمین جشنواره بین‌المللی تئاتر کودک و نوجوان همدان کارگاه آموزشی تخصصی برگزار می‌کنند. طهماسب با موضوع «چگونه نمایش بسازیم؟» و درویش با تمرکز بر پیوند هنر و محیط‌زیست، تجربیات و نگاه حرفه‌ای خود را به فعالان این حوزه و نسل نو منتقل می‌کنند./ مهر

گزارش «ایران» از شبی آمیخته با موسیقی، خاطره و همدلی در کنسرت همایون شجریان در ساری

در پناه آواز، در امتداد عشق

نُت‌آخر

گروه فرهنگی - ندا سیجانی/ اولین شب کنسرت همایون شجریان با همراهی گروه سیاوش، شامگاه پنجشنبه ۵ آذرماه، در سالن ورزشی ۶ هزار نفری ماهفروجک ساری برگزار شد. این اجرا در قالب پروژه «هر جا که تویی» و با استقبال علاقه‌مندان موسیقی ایرانی روی صحنه رفت؛ پروژه‌ای که فراتر از یک رویداد موسیقایی، بر همدلی و مسئولیت اجتماعی هنر تأکید دارد. این نگاه، یادآور رویکرد خانواده شجریان در کنسرت «هم‌نوا با بم» و همراهی با آسیب‌دیدگان زلزله بم است. همایون شجریان نیز با اجرای پروژه «هر جا که تویی» بر پیوند هنر و جامعه تأکید کرده است. او پیش‌تر درباره این پروژه گفته بود: «هرجا که تویی برای من فراتر از نام یک کنسرت است؛ فرصتی برای نزدیک شدن دل‌ها و همراهی در مسیری که موسیقی می‌تواند سهمی هرچند کوچک در ساختن فردایی روشن‌تر داشته باشد.»

برنامه این شب، مجموعه‌ای از آثار خاطره‌انگیز موسیقی ایران از آهنگسازانی چون پرویز مشکاتیان، حسین علیزاده، کیهان کلهر، محمدجواد ضرابیان و مجید درخشانی را دربرمی‌گرفت؛ آثاری که برخی از آنها پیش‌تر با صدای استاد محمدرضا شجریان در حافظه موسیقایی چند نسل ماندگار شده‌اند.

از اولین نغمه‌ها تا طرب مولانا

آغاز کنسرت با قطعه «یک نفس آرزوی تو» از ساخته‌های سعید فرج‌پوری و شعری از کمال جعفری امام‌زاده همراه بود؛ اثری که پیش‌تر در تیتراژ سریال «می‌خواهم زنده بمانم» نیز شنیده شده بود. همایون شجریان پس از اجرا، با خوشامدگویی به حاضران، از حضور در شهر ساری و آغاز اولین شب اجراها ابراز خوشحالی کرد. در ادامه، قطعه «خریدار» با شعری از رهی معیری اجرا شد و پس از آن، تک‌نوازی تار فضای موسیقایی متفاوتی به برنامه بخشید. «طرب منم» از آلبوم «ای جان جان بی‌من مرو» با آهنگسازی سعید فرج‌پوری و شعری از مولانا، قطعه بعدی بود. سپس تصنیف ماندگار «بیا تا گل برافشانیم» با آهنگسازی پرویز مشکاتیان اجرا شد. «لزگی» از دیگر قطعات این بخش بود که با معرفی همایون شجریان و همراهی نوازندگان گروه اجرا شد. اما یکی از لحظات پرشور شب به تصنیف «هوای گریه» با شعری از سیمین بهبهانی و آهنگسازی محمدجواد ضرابیان اختصاص داشت؛ قطعه‌ای از آلبوم «نسیم وصل» که با همخوانی گسترده حاضران همراه شد. پس از تک‌نوازی سنتور، چهارمضراب مخالف، آواز و کمانچه اجرا شد و همایون شجریان با بهره‌گیری از آواها و تحریرهای خراسانی، بخشی از موسیقی نواحی ایران را به برنامه آورد. در ادامه، تصنیف «سرنوشت» از ساخته‌های انوشیروان روحانی اجرا شد؛ اثری که شجریان در دوران همه‌گیری کرونا به مردم ایران تقدیم کرده بود.

در امتداد صدای پدر؛ نغمه‌هایی از جنس خاطره

«در خیال» با آهنگسازی مجید درخشانی و شعری از مولانا، قطعه بعدی بود؛ اثری که پیش‌تر با صدای استاد محمدرضا شجریان شناخته شده و اجرای دوباره آن با صدای همایون، یادآور پیوند هنری پدر و پسر بود. پس از آن، «رنگ بیات ترک» از آثار حسین علیزاده و تک‌نوازی عود اجرا شد. قطعه «بارون» بر پایه آوای محلی شمال خراسان، با آهنگسازی کیهان کلهر و شعری از علی معلم دامغانی، از دیگر بخش‌های برنامه بود. اجرای این اثر در شهر باران‌خیز ساری، حال‌وهوای ویژه‌ای به کنسرت بخشید. سپس «رنگ شرنگ» از ساخته‌های کیهان کلهر و دونوازی سازهای کوبه‌ای اجرا شد. در ادامه، تصنیف «دیار عاشقی هایم» با آهنگسازی غلامرضا صادقی و اشعاری از اسحاق انور و بهمن محمدزاده روی صحنه رفت؛ قطعه‌ای در وصف ایران که هم‌زمان با پخش تصاویری از جاذبه‌های تاریخی و طبیعی کشور اجرا شد. همایون شجریان پیش از اجرای این اثر، با اشاره به موضوع فعالیت بانوان، ابراز امیدواری کرد حضور آنان در عرصه موسیقی پررنگ‌تر شود.

«مرغ سحر»؛ پایانی در پناه یک خاطره

پایان‌بخش این شب، تصنیف ماندگار «مرغ سحر» با آهنگسازی مرتضی نی‌داوود و شعری از ملک‌الشعرای بهار بود؛ اثری که بیش از هر چیز با صدای استاد محمدرضا شجریان در خاطره جمعی مردم ایران جای گرفته است. اجرای این قطعه با تشویق ایستاده و همراهی حاضران همراه شد و بار دیگر یاد و خاطره استاد شجریان را زنده کرد. در این کنسرت، آزاد میرزایور (عود)، حسین رضایی‌نیا (سازهای کوبه‌ای)، مهیار طریحی (سنتور)، رادمان توکلی (تار)، مهرزاد اعظمی‌کیا (کمانچه) و مرتضی مؤمنیان (تمبک)، اعضای گروه سیاوش بودند که به مدیریت سحر فروزان، همایون شجریان را همراهی کردند. رضا موسوی طراح و کارگردان صحنه، کاوه عابدین مهندس صدا و محسن فتاحی مدیر اجرایی پروژه بودند. اجراهای همایون شجریان در ساری تا نهم آذرماه ادامه خواهد داشت؛ کنسرت‌هایی که در کنار ارائه آثار ماندگار موسیقی ایرانی، بر پیام همدلی و مسئولیت اجتماعی نیز تأکید دارند.

مدیر: ایرنا

وداع آخر

بدرقه و خاکسپاری رضا امیرخانی با حضور اهالی فرهنگ و ادب

آیین بدرقه و خاکسپاری پیکر زنده‌یاد رضا امیرخانی با حضور جمعی از نویسندگان، شاعران، ناشران، مدیران فرهنگی و علاقه‌مندان و دوستداران او، صبح جمعه ۶ آذر از منزل شخصی‌اش آغاز شد و سپس در قطعه ۵۱ بهشت‌زهرا (س) (کنار مزار پدرش) به خاک سپرده شد. مراسم ترحیم این نویسنده فقید نیز امروز (شنبه ۷ آذر) از ساعت ۱۴ تا ۱۶ در مسجد اعظم قلهک برگزار خواهد شد.

حسین محمدی به نمایندگی از رهبر انقلاب در مراسم خاکسپاری مرحوم امیرخانی حضور داشت؛ از دیگر حاضران هم می‌توان به محسن جوادی، حجت‌الاسلام سیدمهدی خاموشی، غلامرضا امیرخانی، ابراهیم حاتمی‌کیا، احمد دهقان، مجید قیصری، مهدی فیروزان، مهدی قزلی، حمیدرضا شاه‌آبادی، محسن مؤمنی‌شریف، حبیب احمدزاده، جواد محقق، قاسمعلی فراست، نیکنام حسینی‌پور، مصطفی رحماندوست، گلعلی بابایی، ابراهیم زاهدی‌مطلق، سعید بیابانکی، سهیل محمودی، اسدالله امرایی، محمد مهاجری، هادی خورشاهیان، محمد حمزه‌زاده، ناصر فیض، محمدعلی جعفریه، رضا هاشمی‌نژاد و نادر قدیانی اشاره کرد.

وداع با ذکر یاحسین و روضه

مراسم بدرقه و وداع با رضا امیرخانی، صبح جمعه از مقابل منزل شخصی او آغاز شد. پیکر این نویسنده که با پرچم امام رضا(ع) پوشانده شده بود، بر دوش خادمان رضوی تشییع شد. همزمان نماهنگ «علی‌الموسی الرضا» و قطعه «آمده‌ام شاه پناهم بده» پخش شد و حاضران نیز با این نواها همراهی کردند، سپس با قرائت روضه امام حسین(ع) با این نویسنده وداع کرده و پیکرش را تا محل آرامگاهش بدرقه کردند.

پس از اقامه نماز بر پیکر مرحوم امیرخانی توسط حجت‌الاسلام گلپایگانی، محمدرضا زائری در حالی که بغض در گلو داشت، پس از سلام بر حضرت بقیةالله، گفت: «آقا امروز، روز شماست و دوست ما میهمان شما شده است. ما امروز او را به شما برمی‌گردانیم. امروز دلی را به خاک می‌سپاریم که جز مهر و محبت در آن نبود، سری را به خاک می‌سپاریم که جز هوای خدمت و مردمداری نداشت، دستی را به خاک می‌سپاریم که قبل از قلم دستی را می‌گرفت. پایی را به خاک می‌سپاریم که برای گره‌گشایی فرسنگ‌ها می‌پیمود. از شما می‌پرسم حیف آن دست‌ها نیست که به زیر خاک بروند؟ حیف آن چشم‌های نازنین نیست که به سنگ لحد خیره شوند؟ آن لبخندهای شیرین رضا کجا خواهد رفت؟ آن لحن دلنشین را دیگر چگونه بشنویم؟ او رها شد و ما را گرفتار کرد. او شوق پرواز داشت و آسمانی شد. آری قفس تن برای آن جان پاک کوچک بود. خوشا به سعادتش که اکنون در وسعتی بیکران و بی‌انتها به پرواز درآمده است.»

در ادامه، بنا بر وصیت رضا امیرخانی، روضه قمر بنی‌هاشم بر سر مزار او خوانده شد. سپس بخشی از فایل صوتی روضه‌خوانی رضا امیرخانی پخش شد؛ صدای این نویسنده که از خداوند می‌خواست او را مشمول فضل و رحمت خود قرار دهد و میهمان حضرت سیدالشهدا(ع) کند. امیرخانی در بخشی از این صوت، دعای «اللهم إنا لا نعلم منه إلا خیراً و أنت أعلم به منا» را خواند. او در بخش دیگری از این روضه، با اشاره به لحظات پایانی زندگی و امید به عنایت امام حسین(ع)، از آرزوی خود برای برخورداری از رأفت سیدالشهدا سخن گفت. رضا امیرخانی، نویسنده صاحب‌سبک و جریان‌ساز چند دهه اخیر، یکشنبه ۹ آذرماه ۱۴۰۴، هنگام پرواز با پاراگلایدر در منطقه مشاء دماوند دچار سانحه شد و حدود یک سال در کما به سر برد تا اینکه سرانجام دوشنبه دوم آذر درگذشت.

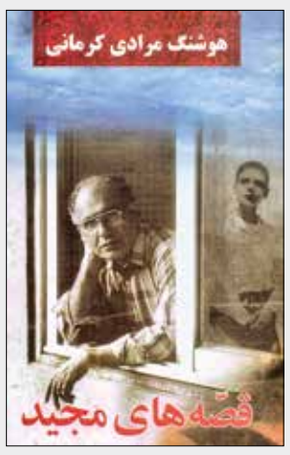
قلم زرین

کتاب‌های هوشنگ مرادی کرمانی الگوی زبان داستان‌نویسی فارسی است

قائم‌مقام مرکز دایرة المعارف بزرگ اسلامی، کتاب‌های «هوشنگ مرادی‌کرمانی» را الگوی زبان داستان‌نویسی فارسی دانست و گفت: «زبان فارسی قصه‌های ایشان بی‌آن‌که مدعی باشد خواننده را با زبانی که نشانه‌های مهر و محبت و نرم‌خویی در تک‌تک واژگان آن موج می‌زند، آشنا می‌کند.»

احمد مسجدجامعی در پیامی برای آیین بزرگداشت هوشنگ مرادی کرمانی که پیش از این برگزار شد، نوشت: «آقای هوشنگ مرادی‌کرمانی عزیز را معمولاً از «قصه‌های مجید» می‌شناسم بویژه که زنده‌یاد کیومرث پوراحمد روایت تصویری جذابی با بازیگری مادرش که برای اولین‌بار و آخرین‌بار در برابر دوربین ظاهر شد از آن به دست داد؛ قصه‌های آقای مرادی‌کرمانی از جهات گوناگون جذاب و خواندنی است، اما جا دارد بر نکته مهم دیگری تأکید کنم و آن خدمت کم‌نظیر ایشان به زبان و ادب فارسی است.» وی با بیان اینکه زبان فارسی قصه‌های ایشان بی‌آن‌که مدعی باشد خواننده را با زبانی که نشانه‌های مهر، محبت و نرم‌خویی در تک‌تک واژگان آن موج می‌زند، آشنا می‌کند، افزود: «می‌توان کتاب‌های ایشان را به این سبب به عنوان معیار و الگوی زبان داستان‌نویسی فارسی تلقی کرد و راز محبوبیت بیشتر آنها را می‌توان در این ویژگی جست.»

به نوشته احمد مسجدجامعی، در بین نویسندگان کودک و نوجوان نمی‌توان آثار تأثیرگذار زنده یاد مهدی آذریزدی را نادیده گرفت. او نه فقط قصه‌نویس بود، بلکه کودکان و نوجوانان چند نسل را با میراث ادبیات فارسی کهن آشنا کرد و خود من هم خواننده پروپاقرص کتاب‌های او بودم و به گفته آن بزرگوار، از بچه‌های خوب سابق به شمار می‌آمدم. آقای مرادی به این سبب شایستگی یافت تا عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی باشد و در واقع نماینده قصه‌گویی در آنجا است. این مقام کمی نیست، از این رو می‌توان با آسودگی خاطر گفت، هر نوع گرامیداشت برای آن بزرگوار به واقع تجلیل از زبان و ادب فارسی است.

عدد خبر

۸۰ و ۱۵۴؛ دو روایت از سینما و تئاتر

گروه فرهنگی/ یکی ۱۵۴ است و دیگری ۸۰؛ دو عدد از دو اتفاق در دنیای فرهنگ و هنر که هرکدام روایتی متفاوت دارند. عدد اول به شمار فیلم‌هایی اشاره دارد که برای حضور در چهل‌وپنجمین جشنواره ملی فیلم فجر درخواست داده‌اند و عدد دوم، درصد پیشرفت ساخت پلاتوهای مریوان را نشان می‌دهد؛ یکی حکایت از رقابت فیلم‌ها برای رسیدن به جشنواره دارد و دیگری از انتظار اهالی تئاتر برای تکمیل فضایی که قرار است میزبان فعالیت‌های نمایشی باشد.

۸۰ درصد

تا تکمیل پلاتوهای مریوان

به گفته شفیعی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ۱۲ میلیارد تومان برای احداث این مجموعه اختصاص داده و استان نیز به همین میزان در تأمین اعتبار مشارکت کرده است. او همچنین با اشاره به مقدمات تشکیل شورای عالی هنر و دستور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: «برای تجهیز و آماده‌سازی پلاتوها، به‌ویژه در مناطق کم‌برخوردار، ردیف اعتباری پیش‌بینی و تأمین شده است؛ اعتباری که مریوان نیز به‌طور قطع باید از آن بهره‌مند شود.» معاون امور هنری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به هزینه قابل توجه تجهیزات این مجموعه، از جمله صندلی‌های ویژه سالن‌های بلک‌باکس، تأکید کرد که وزارتخانه آمادگی دارد حمایت‌های بیشتری برای تکمیل این پروژه انجام دهد تا پلاتوهای مریوان تا پایان بهار سال آینده به بهره‌برداری برسند. شفیعی همچنین ابراز امیدواری کرد هم‌زمان با برگزاری بیستمین دوره جشنواره بین‌المللی تئاتر خیابانی مریوان، این شهر از فضای مناسب و استانداردی برای فعالیت‌های نمایشی برخوردار باشد.

۱۵۴ فیلم

یک جشنواره

مهلت ۱۴ روزه ثبت‌نام آثار برای حضور در چهل‌وپنجمین جشنواره ملی فیلم فجر، از ۲۱ آبان تا ۴ آذرماه، به پایان رسید. در این بازه، تهیه‌کنندگان ۱۵۴ فیلم برای حضور در دو بخش مسابقه سینمای ایران، شامل «سودای سیمرغ» و «نگاه نو» درخواست خود را ثبت کردند. مقایسه آمار امسال با دو دوره گذشته، از افزایش شمار متقاضیان حکایت دارد؛ در چهل‌وسومین دوره جشنواره ۱۰۵ فیلم و در چهل‌وچهارمین دوره ۱۲۲ فیلم متقاضی حضور بودند.

به این ترتیب، شمار آثار ثبت‌شده در سال جاری نسبت به دوره گذشته حدود ۲۶ درصد افزایش داشته است. اکنون دبیرخانه جشنواره در حال بررسی شرایط و مدارک آثار بر اساس ضوابط آیین‌نامه است. فیلم‌هایی که واجد شرایط باشند و نسخه آنها به دبیرخانه تحویل داده شود، برای بررسی به هیأت انتخاب راه پیدا می‌کنند.

چهره روز

به بهانه بازگشت پنج زن محکوم به قصاص

چاوشی؛ وقتی صدا گره میگشاید

گروه فرهنگی/ محسن چاوشی بیشتر با صدایش شناخته می‌شود. ترانه‌هایی مثل «سنتوری»، «شهرزاد» و «رهایم کن» با صدای او به خاطره جمعی راه یافته‌اند. اما چند سالی است که نام او با موضوع دیگری هم گره خورده است: آزادی زندانیان.

تازه‌ترین نمونه، همین روزها خبرساز شد. چاوشی در صفحه خود نوشت که دستان پرمهر مردم، پنج زن محکوم به قصاص را به آغوش زندگی بازگردانده است. او در این پیام نامی از خودش نبرد و این اتفاق را به مردم نسبت داد. این بار نیز حمایت او متوجه زنانی بود که در دشوارترین موقعیت ممکن قرار داشتند.

نام این پنج زن و جزئیات پرونده‌هایشان در خبر نیامده است. آنچه می‌دانیم، این است که دست‌های بسیاری برای بازگرداندن آنها به زندگی به هم پیوسته‌اند؛ آدم‌هایی که شاید یکدیگر را نشناسند و پیش‌تر هیچ پیوندی با این زنان نداشته باشند. نقطه اتصال این جمع، اعتمادی است که نام چاوشی با خود به همراه دارد؛ اعتباری که توانسته غریبه‌ها را برای نجات جان انسان‌هایی دیگر کنار هم قرار دهد. قصاص، ایستادن در آستانه پایان زندگی است و بازگشت از این مسیر، بی‌همراهی دیگران ممکن نیست.

چاوشی بی‌هیاهوی تبلیغاتی، پیگیر گره‌گشایی از مشکلات زندانیان بوده است. آنچه این تلاش را درخور توجه می‌کند، تداوم آن است. یک اقدام خیرخواهانه ممکن است اتفاقی باشد، اما وقتی بارها تکرار می‌شود، دیگر اتفاق نیست؛ انتخابی آگاهانه است.

او می‌توانست فقط خواننده‌ای محبوب باقی بماند؛ جایگاهی که به‌تنهایی برای ماندن در خاطر میلیون‌ها نفر کافی بود. اما در روزگاری که سخن گفتن از گرفتاری دیگران آسان‌تر از تلاش برای حل آن است، راه دشوارتری را برگزیده است. صدایی که روزگاری تیتراژ سریال‌ها را آغاز می‌کرد و مخاطبان بسیاری را پای تلویزیون می‌نشاند، حالا در خدمت تلاشی است که مخاطبان اصلی‌اش شاید هرگز ترانه‌ای از او نشنیده باشند.

در پس این خبر، پیش از هر چیز، پنج زندگی قرار دارد که فرصت ادامه یافتن پیدا کرده‌اند. شاید به همین دلیل است که نام محسن چاوشی در خاطره جمعی، تنها با ترانه‌هایش ماندگار نخواهد شد.